

EMD-bulletin

– nytt fra menneskerettsdomstolen i Strasbourg

Nr. 2 År 2016 Dato 9.februar Utgiver Norsk senter for menneskerettigheter

I januar ble det avsagt tre kategori 1-avgjørelser, mot Russland, Tyskland og Hellas. Avgjørelsen mot Hellas ble avsagt kun på fransk. Det ble ikke avsagt noen avgjørelser mot Norge i januar.

Månedens utvalgte: L.E. v. Greece

Date: 21/01/2016 **Application no.:** 71545/12

Articles: 4; 4-1; 6; 6-1; 13; 35; 41

Conclusion: Violation of Article 4 – Prohibition of slavery and forced labour (Article 4-1 – Trafficking in human beings); Violation of Article 6 – Right to a fair trial (Article 6 – Criminal proceedings Article 6-1 – Reasonable time); Violation of Article 13 – Right to an effective remedy (Article 13 – Effective remedy); Non-pecuniary damage – award (Article 41 – Non-pecuniary damage Just satisfaction)

Fakta:

Klageren er en nigeriansk statsborger som kom til Hellas sammen med K.A. i juni 2004. Klageren hadde blitt lovet jobb på en nattklubb mot å betale K.A. en pengesum og love at hun ikke skulle si noe til politiet. Ved ankomst ble klageren fratatt passet og tvunget inn i prostitusjon. Klageren søkte asyl i juli 2004, men møtte ikke opp på mottakssenteret hvor hun fikk plass. I august 2005 ble klageren arrestert for prostitusjon og ulovlig opphold i landet. Klageren ble frikjent, men arrestert på nytt i mars 2006. Klageren ble dømt, men deretter frikjent av ankeinstansen. I november samme år ble klageren arrestert for prostitusjon og ble plassert i varetekt i påvente av utvisning, da hun ikke hadde oppholdstillatelse. Klageren anmeldte K.A. og hans kone D.J. under henvisning til at hun var offer for menneskehandel og var blitt tvunget til prostitusjon. Saken ble henlagt. Klageren anmodet påtalemyndigheten om å vurdere saken på nytt og ønsket å slutte seg til saken som sivil part. I august 2007 ble det anlagt straffesak, og D.J. ble arrestert og varetektsfengslet i mai 2011. Den nasjonale domstolen fant at D.J. ikke var medskyldig, men at også hun hadde blitt utnyttet av K.A. Etter dette ble klagerens oppholdstillatelse fornyet til november 2014.

Anførsler:

Klageren anførte krenkelse av artikkel 4 under henvisning til at hun var offer for menneskehandel og ble tvunget til prostitusjon.

Videre anførte klageren at sakens lange varighet og den manglende adgangen til et effektivt rettsmiddel innebar en krenkelse av artikkel 6(1) og artikkel 13.

Staten imøtegikk klagerens anførsler.

Norsk senter for menneskerettigheter

Redaktør **Kjetil Mujezinović Larsen**

Kompilasjon og redaksjonsassistent **Berit Bye Rinnan**

Kontakt & abonnement c.b.astруп@nchr.uio.no

Domstolens vurderinger:

Domstolen slo innledningsvis fast at artikkel 4 kom til anvendelse i saken, og at det ikke forelå grunnlag for å avvise klagen. Når det gjaldt artikkel 4 uttalte Domstolen at bestemmelsen verner en grunnleggende verdi i demokratiske samfunn og at bestemmelsen pålegger statene positive forpliktelser til å beskytte ofre som er utsatt for menneskehandel. Domstolen la til grunn at den gjeldende nasjonale lovgivningen ga klageren effektiv beskyttelse mot menneskehandel. Når det gjaldt de tiltak som ble gjort for å beskytte klageren uttalte Domstolen at nasjonale myndigheter fikk kunnskap om at klageren var offer for menneskehandel i november 2006. I tiden før denne datoen var det ikke klart at klageren var utsatt for slike forhold, og klageren hadde heller ikke benyttet seg av tilbudet om plass på asylmottak. Domstolen bemerket videre at da situasjonen ble kjent for nasjonale myndigheter tok politiet affære og iverksatte etterforskning av klagerens påstand. Utvisning av klageren ble også innstilt og klageren fikk oppholdstillatelse. Domstolen fremholdt videre at til tross for at situasjonen var kjent for myndighetene ble ikke klageren formelt anerkjent som offer for menneskehandel før i august 2007. Domstolen bemerket videre at klagerens første anmeldelse ble henlagt og at klageren selv måtte være pådriver for å få saken opp på nytt og først da ble det reist tiltale og straffesaken ble satt i gang. Domstolen konstaterte at nasjonale myndigheter ikke hadde oppgitt noen spesiell grunn for forsinkelsen som varte i mer enn fem måneder. Når det gjaldt etterforskningen påpekte

Domstolen at den led av flere svakheter, blant annet at politiet ikke utvidet søket etter K.A. og at det gikk det mer enn fire år fra straffesaken ble anlagt i august 2007 til høring ble gjennomført. Politiet hadde heller ikke gjort konkrete forsøk på å finne K.A. eller opprette kontakt med nigerianske myndigheter. Domstolen fant etter dette at statlige myndigheter ikke hadde overholdt de prosessuelle forpliktelsene etter artikkel 4, og konkluderte med at bestemmelsen var krenket.

Domstolen gikk over til å behandle anførselen om krenkelse av artikkel 6, og slo fast at det gikk omtrent to og et halvt år fra tidspunktet klageren ønsket å slutte seg til straffesaken som sivil part i januar 2007 frem til den fastsatte datoen for høringen i juli 2009, som dessuten ble utsatt da de tiltalte ikke var funnet enda. Domstolen påpekte at det gikk mer enn fem år mellom januar 2007 og tidspunkt for dom i april 2012. Domstolen fant etter dette at varigheten av prosessen, som gjaldt bare ett rettsnivå, var overdreven og ikke tilfredsstilte kravet til «rimelig tid» i artikkel 6(1), og konkluderte med at bestemmelsen var krenket.

§ Article 4 – Prohibition of slavery and forced labour

- 1. No one shall be held in slavery or servitude.*
- 2. No one shall be required to perform forced or compulsory labour.*
- 3. For the purpose of this article the term «forced or compulsory labour» shall not include:*
  - a. any work required to be done in the ordinary course of detention imposed according to the provisions of Article 5 of this Convention or during conditional release from such detention;*
  - b. any service of a military character or, in case of conscientious objectors in countries where they are recognised, service exacted instead for compulsory military service;*
  - c. any service exacted in case of an emergency or calamity threatening the life or well-being of the community;*
  - d. any work or service which forms part of normal civic obligations.*

Når det gjaldt adgangen til et effektivt rettsmiddel viste Domstolen til rettspraksis og uttalte at det nasjonale rettsystemet ikke hadde et effektivt rettsmiddel til rådighet som var i overensstemmelse med kravene etter artikkel 13. Da det manglet et rettsmiddel klageren kunne benytte seg av for å håndheve retten til rettergang innen rimelig tid, konkluderte Domstolen med at det forelå krenkelse av artikkel 13.

Norsk sammendrag på [Lovdata.no](http://lovdata.no)

Andre kategori 1-avgjørelser fra EMD: Januar

FRUMKIN v. RUSSIA

Date: 05/01/2016 **Application no.:** 74568/12

Articles: 5; 5-1; 6; 6-1; 10; 11; 11-1; 11-2; 35; 41

Conclusion: Remainder inadmissible; Violation of Article 11 – Freedom of assembly and association (Article 11-1 – Freedom of peaceful assembly); Violation of Article 11 – Freedom of assembly and association (Article 11-1 – Freedom of peaceful assembly); Violation of Article 5 – Right to liberty and security (Article 5-1 – Lawful arrest or detention); Violation of Article 6 – Right to a fair trial (Article 6 – Criminal proceedings Article 6-1 – Fair hearing); Non-pecuniary damage – award (Article 41 – Non-pecuniary damage Just satisfaction)

The case concerned a political rally at Bolotnaya Square in Moscow on 6 May 2012, held to protest against “abuses and falsifications” in the elections to the State Duma and the presidential elections. The Court held, unanimously, that there had been violations of Article 11 (freedom of assembly and association) of the European Convention on Human Rights both on account of the authorities’ failure to ensure the peaceful conduct of the assembly and on account of Mr Frumkin’s arrest, pre-trial detention and administrative sentence. The Court also held that there had been a violation of Article 5 § 1 (right to liberty and security) and a violation of Article 6 §§ 1 and 3 (d).

Har du kommentarer eller spørsmål? Send mail til: c.b.astrup@nchr.uio.no

The Court found in particular that the authorities had not complied with the minimum requirements in their duty to communicate with the leaders of the rally, which had been an essential part of their obligation to ensure the peaceful conduct of the assembly, to prevent disorder and to secure the safety of all citizens involved. Mr Frumkin’s arrest, detention and administrative conviction had been grossly disproportionate to the aims pursued; those measures must have had the effect of discouraging him and others from participating in protest rallies or more generally from engaging actively in opposition politics.

Norsk sammendrag på [Lovdata.no](http://lovdata.no)

BERGMANN v. GERMANY

Date: 07/01/2016 **Application no.:** 23279/14

Articles: 5; 5-1; 5-1-e; 7; 7-1; 35; 41

Conclusion: No violation of Article 5 – Right to liberty and security (Article 5-1 – Lawful arrest or detention Procedure prescribed by law Article 5-1-e – Persons of unsound mind); No violation of Article 7 – No punishment without law (Article 7-1 – Heavier penalty Conviction Criminal offence)

The case concerned Mr Bergmann’s preventive detention which was retrospectively extended beyond the maximum period of ten years permissible at the time of his offences and conviction. This was the first case in which the Court examined the compatibility with the Convention of a convicted offender’s preventive detention for therapeutic treatment purposes under the new legal framework governing preventive detention in Germany. The amendments to the Criminal Code, which entered into force on 1 June 2013, were adopted following the German Federal Constitutional Court’s finding that all provisions on the retrospective extension of preventive detention and on the retrospective imposition of such detention were unconstitutional.

The Court came to the conclusion that Mr Bergmann’s preventive detention could be justified under Article 5 § 1 (e) as detention of a person “of unsound mind”. It observed in particular that the German courts had found that he suffered from a mental disorder, namely a sexual deviance, necessitating both treatment with medication under medical supervision and therapy. Since being placed in a new detention centre, he was being provided with the therapeutic environment appropriate for a person detained as a mental health patient. Moreover, his preventive detention was not arbitrary, the courts having found that despite his advanced age he could still be considered a risk to the public.

Furthermore, the Court concluded that in cases such as Mr Bergmann’s, where preventive detention was extended because of and with a view to the need to treat a mental disorder, its nature and purpose changed to such an extent that it was no longer to be classified as a “penalty” within the meaning of Article 7.

Norsk sammendrag på Lovdata.no

+ Nyttige lenker

- Hudoc: EMDs database over egne avgjørelser
- Lovdata: EMD-sammendrag på norsk
- Informasjon om klage til EMD
- Norsk senter for menneskerettigheters EMK-sider
- Norsk senter for menneskerettigheters bibliotek
- EMD-bulletins internettsider

Avgjørelser mot Norge: Januar

Det ble ikke avsagt noen avgjørelser mot Norge i januar.

*

*

*